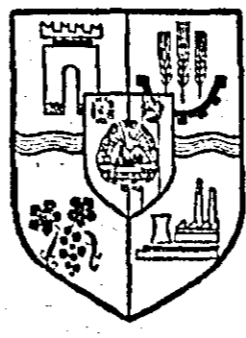

Zăcărița roșie

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Arad, anul XXXI

Nr. 9153

4 pagini 30 bani

Duminică

10 februarie 1974

ORGAN AL COMITETULUI JUDEȚEAN ARAD AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN ȘI AL CONSILIULUI POPULAR JUDEȚEAN

Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, va face o vizită oficială în Republica Arabă Siriană

Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Communist Român, va întreprinde o vizită oficială de prietenie în Republica Arabă Siriană.

Prima și cea mai importantă sarcină: Crearea fronturilor de lucru pentru montarea utilajelor

Într-o atmosferă de entuziasm general, de încredere deplină în forțele proprii, pentru a împlini cea de-a XXX-a aniversare a eliberării țării și Congresului al XI-lea al partidului cu succese deosebite, adunarea generală a reprezentanților oamenilor muncii de la Grupul de șantier Arad al T.C.I. Cluj, în numele întregului colectiv, și-a asumat, în întrecerea socialistă din acest an, următorul angajament:

- Depășirea producției de bază cu 25 milioane lei
- Construirea căminului de nefamiliiști cu 304 locuri, peste prevederile planului
- Depășirea volumului lucrărilor planificate pe 1974 la Grupul școlar de chimie, cu 5 milioane lei
- Economisirea a 200 tone ciment și 70 tone oțel beton
- Sporirea productivității muncii, pe nivel stabil, cu 5 la sută
- Extinderea acordului global la 100 la sută

Cu toate că pe șantierul Combinatului de Ingrășăminte chimice anul 1973 s-a caracterizat prin realizări remarcabile pentru constructori — îndeplinirea planului anual cu trei luni înainte de termen (dar care totuși, la bilanț, a fost depășit cu numai 0,4 la sută, prin restructurarea (scurtă de truși) — darea de seamă prezentată de tovarășul inginer Ionel Căp, directorul grupului, s-a referit mai cu seamă la neajunsuri. „Dorim să precizăm că activitatea anuală trece nu a satisfăcut, că din vina noastră, datorită lipsei fronturilor de lucru, circa 1500 tone de utilaje nu sînt montate și se prelungește o creștere a acestui stoc decât șantierelor, loturile, echipele, toți oamenii care muncesc aici nu vor înțelege că a-cum prima noastră sarcină este crearea fronturilor de lucru pentru montaj”. Ceea ce m-a surprins însă n-a

fost situația, arătată, cunoscută de alții, — detaliată de darea de seamă pe șantiere și loturi — ci măsură propusă de comitetul oamenilor muncii și adoptată de adunarea generală, ca: „una dintre condițiile de acordare integrală a salariilor să fie și asigurarea fronturilor de lucru pentru montaj la termen stabilite”. Ad vorbim, în adunare, 17 oameni dar nici unul n-a avut nici o rezerve față de această măsură. Fără a construi de pe platforma Combinatului de Ingrășăminte chimice știa să-și recunoască deschis și sincer

Cam în același ton au vorbit și Ludovic Jișcu, maestrul Gavril Terel, Gheorghe Șterlea, Simion Mănăci, Simion Băduța și alții, ceea ce ne face să apreciem că, într-adevăr, școlile, mijloacele de muncă în general, sînt o problemă pe care conducerea grupului de șantiere trebuie să rezolve în cel mai scurt timp.

„Dar totuși, înțelegerea predării unor fronturi la montaj, pe lângă cauzele „externe” invocate de mai mulți membri de loturi și șantiere ca inginerii Mișca Oană și Vasile Furduș (mai cu seamă lipsa documentației și schimbările de soluții) se datoresc și slabei coordonări a lucrărilor de către conducătorii unor sectoare de muncă, faptul că lucrările nu sînt finalizate, că se alege după lucrări de volum cu valori mari. Sînt aspecte pe care darea de seamă le-a reieșit puternic, concretizându-le pe fiecare obiect.

Încheierea adunării a luat cuvîntul tovarășul inginer Nicolae Marcea, secretar al Comitetului județean Arad al PCR, care, în numele biroului Comitetului județean de partid, l-a felicitat pe constructorii pentru succesele din 1973, le-a urat noi succese în împlinirea celei de-a XXX-a aniversări a eliberării țării de sub jugul fascist și a Congresului al XI-lea al partidului. Referindu-se la neajunsurile care au existat în 1973, vorbitorul a subliniat caracterul lor, în multe cazuri, subiectiv. Realizarea sarcinilor ce revin colectivului grupului în 1974 trebuie să urmeze cîteva direcții de bază: în primul rînd o grijă deosebită pentru calitatea lucrărilor, apoi o corelație perfectă între constructorii și montaj, astfel ca încă din acest

„Totuși” dat de darea de seamă a fost continuat în cuvîntul vorbitorilor. S-au spus lucrurile pe nume, nu meșterugit, nu cu vorbe alese sau menajamente, ci direct, deschis, la obiect. E adevărat, nu întotdeauna și cu spiritul autocritic pe care-l impunne activitatea lucrărilor.

Am venit pe șantier să muncim, să creăm fronturi pentru montaj, să lămurim atunci cînd e stabilit combinatul — arăta Teodor Țirlea, șeful unei echipe de lucrători. Dar ce ne facem că n-avem cu ce lucra? Aparele de sudură pe lângă că sînt puține, nici nu sînt întreținute cum trebuie.

„Tricolor roșu”: Comunistă Elisabela Keresesz lucrează în atelierul de creație de peste 43 ani.

„Tricolor roșu”: Comunistă Elisabela Keresesz lucrează în atelierul de creație de peste 43 ani.

ÎN ZIARUL DE azi

- ORIZONT LITERAR-ARTISTIC pag. a II-a
- Expoziție de carte pentru copii pag. a III-a
- Telegramme externe pag. a IV-a

Tovarășul Emil Bodnaraș a împlinit 70 de ani

Mult iubite tovarășe Bodnaraș, avem deosebită plăcere, ca la împlinirea vârstei de 70 de ani, să-ți transmitem un călduros salut tovarășesc din partea Comitetului Executiv al Comitetului Central al Partidului Communist Român și a Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, să te felicităm din toată înțelegerea noastră și să-ți adresăm cele mai bune urări de sănătate, viață lungă și ferice.

Cu acest prilej, dorim să te asigurăm încă o dată de înalta stimă și a noastră prețuire pe care, împreună cu întregul nostru partid, te acordăm activității și devotamentului cu care te-ai dăruit cauzelor libertății și independenței patriei, propagării României.

Profund atășat celor mai culezătoare năzuinți ale națiunii noastre — al cărei flux de nădejde ești — și luat parte activă, încă din anii grei

al ilegalității, la lupta dură de partid împotriva exploatării burghezo-moșterii, pentru victoria revoluției și fărîngerea unei lumi mai bune și mai drepte pe pămîntul patriei.

Partidul nostru, toți cei alături de care ai adus o valoroasă contribuție la înlăturarea insurectiei naționale antifasciste armate din August 1944 și poartă o înaltă considerație pentru tot ce ai făcut, pentru abnegația de încercat comunist probată și în acele împrejurări.

În anul de dinău eliberarea țării, a luptei de celtăși tovarăși din conducerea de partid și de stat, în funcțiile de mare răspundere care și-au fost îndeplinite, alături cu înălțare și înaltă simț al datoriei pentru elaborarea și înlăturarea poliției de construcție a socialismului, a vîntului economiei naționale și al culturii, înlăturarea unității partidului și a rolului său conducător, dezvoltarea

relațiilor cu țările socialiste, cu partidele comuniste și muncitorești frățoșe pentru promovarea idealurilor nobile ale colaborării și înțelegerii între popoare. Aprecieăm în mod deosebit pasunea cu care muncești și în prezent în vederea înlăturării programului stabilit de Congresul al XI-lea și de Conferința Națională ale partidului, de edificare a societății socialiste multilaterale dezvoltate și accelerare a progresului material și spiritual al întregii țări.

Îți dorim în continuare multă sănătate și putere de muncă, pentru a putea încununa cu noi și noi succese activitatea rodnică pe care o desfășori spre binele și prosperitatea României socialiste, pentru bunăstarea și fericirea întregului popor.

La aniversarea a șapte decenii de viață îți transmitem, scumpe tovarășe Emil Bodnaraș, un cald și tovarășesc „La mulți ani”!

CONSILIUL DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

COMITETUL EXECUTIV AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Dind expresie sentimentelor de înaltă stimă și prețuire pe care partidul, poporul nostru te acordă îndelungatei activități desăvșurate în mărșarea revoluționară, pentru înlăturarea înaltelor idealuri ale națiunii noastre, de tovarășul Emil Bodnaraș, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al CC al PCR, vicepreședintele al Consiliului de Stat, conducerea partidului și statului nostru l-a sărbătorit, simbolic, într-un cadru festiv, cu prilejul împlinirii vârstei de 70 de ani.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Communist Român, președintele Consiliului de Stat, și înaintul tovarășului Emil Bodnaraș Scrișoarea adresată de Comitetul Executiv al Comitetului Central al Partidului Communist Român și Consiliul de Stat, l-a îmbrățișat cu căldură, adresându-i urări de multă ani, sănătate și fericire.

La festivitate a participat tovarășa Elena Ceaușescu, tovarășii Manea Mănescu, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană, Gheorghe Rădulescu, Virgil Trofin, Ilie Verdet, Ma-

Xim Berghianu, Gheorghe Ciordă, Lina Ciobanu, Florian Dăndăche, Emil Drăgănescu, Jonas Fazekăș, Petre Lupu, Dumitru Popescu, Leonte Răutu, Gheorghe Stoica, Ștefan Voicic, Chivu Stoica, Constantin Băbăduș, Cornel Butică, Mircea Constantinescu, Mihai Filiea, Mihai Gere, Magdalena Filipas, Ion Ionăși, Ion Păjan, Alexandru Șencovici, Gheorghe Vasilichi.

Într-o atmosferă de căldură prietenoasă, conducătorii partidului și statului, împreună cu soțiile, l-au felicitat cordial pe tovarășul Emil Bodnaraș.

Masă tovarășească

Cu prilejul celei de-a 70-a aniversări a zilei de naștere a tovarășului Emil Bodnaraș, Comitetul Executiv al Comitetului Central al Partidului Communist Român a oferit, simbolic, o masă tovarășească.

Au participat tovarășii Nicolae Ceaușescu, tovarășa Elena Ceaușescu, tovarășii Manea Mănescu, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană, Gheorghe Rădulescu, Virgil Trofin, Ilie Verdet, membri și membri supleanți ai Comitetului Executiv al

CG al PCR, vecii militanți ai partidului și al mișcării muncitorești, împreună cu soțiile.

În timpul mesei a avut cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu.

A răspuns tovarășul Emil Bodnaraș.

Cuvîntul tovarășului Nicolae Ceaușescu Cuvîntul tovarășului Emil Bodnaraș

Dragă tovarășe Bodnaraș, dragi tovarăși, Ne-am reunit pentru a sărbători împreună împlinirea a 70 de ani de viață și a 40 de ani de activitate în rîndurile mișcării revoluționare a tovarășului și colaboratorului nostru, Emil Bodnaraș. Desigur, este o vîrstă care spune, prin ea însăși, multe. Ceea ce este însă de menționat este mai cu seamă faptul că o însemnată parte a acestor ani a fost dedicată luptei revoluționare, cauzel eliberării naționale și sociale a poporului, construcției socialismului în România.

Sînt aici unii care îl cunosc pe tovarășul Bodnaraș din anii ilegalității, care au lucrat împreună cu el în diferite împrejurări — în închisoare sau afară. Aproape toți, sau o bună parte din cei prezenți aici, au lucrat împreună cu el imediat după răsturnarea dicatorului militar-fascist și trecerea la dezvoltarea pe o cale nouă a societății românești, alți în condițiile luptei împotriva fascismului, pentru victoria deplină asupra Germaniei hitleriste, cîți și pentru înlăturarea transformării democratice, revoluționare, care au avut loc în patria noastră. Nu doresc, desigur, să fac acum is-

Sîmțaji tovarăși, Scrișoarea Comitetului Executiv al Comitetului Central al Partidului Communist Român și a Consiliului de Stat, cuvintele calde rostite la această masă festivă de tovarășii Nicolae Ceaușescu au pentru mine o deosebită valoare. Permiteți-mi să vă exprim, pentru această aleasă atenție, întreaga mea gratitudine.

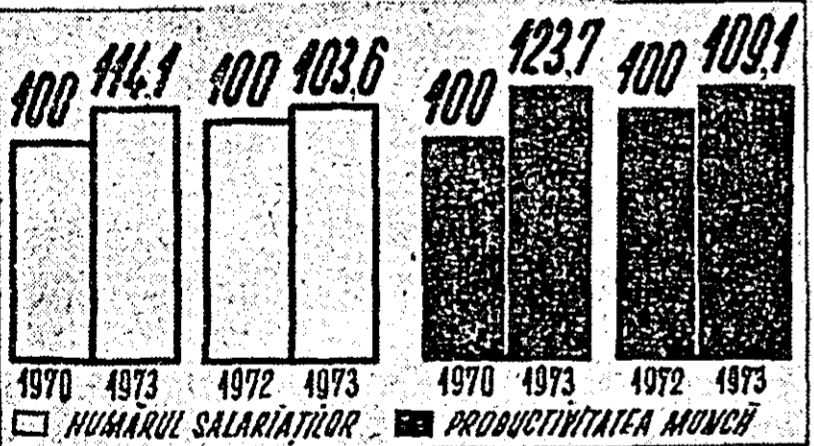
Cei 70 de ani pe care i-am împlinit ar fi un simplu, obișnuit eveniment cronologic, dacă nu ar cuprinde 40 de ani — care prin coincidență se împlinesc: tot anul acesta — de cînd Partidul Communist Român m-a acordat încrederea sa și mi-a stabilit locul în rîndurile sale de luptă.

Acești 40 de ani dau întregul conținut aniversării de astăzi.

(Cont. în pag. a IV-a)

(Cont. în pag. a IV-a)

DIN BILANȚUL ECONOMIC 1973

Numărul mediu al salariaților din economia națională a ajuns la 5,8 milioane persoane; în cursul anului 1973, numărul locurilor de muncă a crescut cu circa 200 mil. Pondere a muncitorilor — în totalul salariaților din economia națională este de 77,5%.

În industria republicană, productivitatea muncii a sporit cu 9,1% față de anul 1972 și cu 23,7% față de anul 1970.

ÎN ÎNȚIMPINAREA „ZILEI CEIERȘTILOR”

Intr-o tură de noapte

Era ultima tură de noapte din ianuarie și oamenii conduși de comunistul Emil Popescu de la Stația C.F.R. Arad începeră cu sîrg lucrul preluat din mers de la cei din jur de zi. Se anunțase un vîrt de trafic pentru noaptea respectivă și prognostic avea să se adeverească într-utotul. Era sîrșit de lună și siccaze între-prindere ardeană sau din județele învecinate — își lăura ultimele produse. Și nu puține. De aceea traficul feroviar cunoștea cea mai mare solicitare.

2174 de tone. Afară se făcuse rece. Dar altfel trenuri descompuse și compuse plină la cel mai bine tonat tren al nopții, și „încălzise” pe cel de la cocoașă. — Urmează în linia 10 două vagoane încărcate. — Au plecat la 10, două vagoane încărcate. — Urmează la 12 un vagon încărcat! Totul se desfășura într-un ritm alert, precis: „Supraonstul” se veni din direcția Si-meria, trenuri era foarte bine încărcat.

(Cont. în pag. a III-a)

„ANULUI XXX ÎI FĂURIM CUNUNĂ”

Calitatea produselor - mai presus de orice

„În cursul anului 1973 nu am avut nici un rețus, nici o reclamație pentru calitatea produselor — ne-a spus Anton Helmer, maestrul la atelierul de tras-împuț”. Pentru el însă aceste rezultate nu constituie ceva deosebit. Hîrnicul colectiv pe care îl conduce de ani de zile n-a cunoscut reclamații sau refuzuri din cauza calității produselor. Și mai valoroase devin aceste rezultate în contextul cînd 80 la sută din producția acestui colectiv de muncă a fost destinată exportului!

Maistrul Anton Helmer munceste de peste 20 de ani la întreprinderea „Libertatea”. A lucrat la mai multe operații și datorită preciziei și hîrniciei a fost promovat în funcția de controlor internazic, apoi controlor de calitate devenind unul dintre cei mai exigenți oameni

Unosind toate tainele meseriei, a controlat cu competență încălămîn-tea, a sesizat și ajutat ani la rînd maistrul la eliminarea deficiențelor din organizarea producției, iar în urmă cu trei ani a preluat conducerea producției schimbului B-5 unde îl aștepta o muncă și mai grea, de mai mare răspundere. Muncind lărd preget a reușit să imprime și aici înălțarea muncii și grijă deosebită față de calitatea muncii.

Unosind toate tainele meseriei, a controlat cu competență încălămîn-tea, a sesizat și ajutat ani la rînd maistrul la eliminarea deficiențelor din organizarea producției, iar în urmă cu trei ani a preluat conducerea producției schimbului B-5 unde îl aștepta o muncă și mai grea, de mai mare răspundere. Muncind lărd preget a reușit să imprime și aici înălțarea muncii și grijă deosebită față de calitatea muncii.

„Intr-o zi din luna decembrie a anului 1952, cel care au înfrupt în Varșovia Mare tinăreț mîndriță a agriculturii socialiste — cooperativa agricolă de producție — l-au ales ca președinte pe comunistul Ștefan Toth. Alegerea făcuse nu la întâmplare. Ștefan Toth era cunoscut de consătenii săi ca un bun gospodar un om care lubea pămîntul și s-a numărat printre aceia care au luptat neobosit pentru înflăcărea cooperativei. Și de atunci a stat mereu în fruntea obștei. Timp de 22 de ani a luptat împreună cu ceilalți cooperatori să dezvolte această unitate, să smulgă pămîntului roade cît mai bogate. Dar timpul a trecut și Ștefan Toth a ajuns la vremea pensionării. Acest eveniment important din viața lui nu l-a îndepărtat însă de cooperativă, de oamenii în mijloc cărora a muncit și alături de care a stat alături vreme pentru că în ultima adunare generală, ca o încununare a activității sale neobosite, cooperatorii l-au ales președinte de onoare al unității. Este greu de descris emoția cu care Ștefan Toth a primit această dovadă de înaltă prețuire pe care cooperatorii l-au acordat-o. Cu aceeași emoție ne-a vorbit, de altfel, și înainte de adunarea generală, cînd știa doar că țese la pensie, fără să bănuiește onoarea pe care l-au rezervat-o cooperativii.

— Desori auz vorbindu-se — spunea el — că e ușor pentru noi să realizăm produse de bună calitate, deoarece avem cei mai mulți muncitori calificați. Lucrurile însă nu sînt stou clar așa. Nici noi nu dispunem de mai mulți muncitori cali-

ficai decît celelalte linii tehnologice. Adevărul este însă că la noi lucrează muncitori, indiferent că are o vechime mai mare sau mai mică în muncă, lucrează cu aceeași sîmț de răspundere. Urmărim permanent calitatea produselor — pe tot fluxul tehnologic. Împreună cu Gheorghe Durdureanu, controlorul produselor liniei la linia noastră, cu brigădierul urmărîm și luăm imediat măsuri pentru eliminarea deficiențelor produse. În caz că la controlul de calitate se lăsa produse cu deficiențe, stabilim imediat de unde provin defecțiunile, chemăm la fața locului „autorii” acestora și discutăm cu ei asupra cauzelor neajunsurilor. În felul acesta reușim să pre-

venim apariția defectelor, determinăm oamenii să fie mai atenți, să lucreze cu mai multă grijă. Rezultatele obținute, îndeosebi în calitate produselor sînt toadele muncii lucrării muncitor din schimburi noastre. Printre cei care s-au evidențiat în mod deosebit, ca aminti pe tovarășii Florian Dupșa, Genu Brenet, Gheorghe Cișan, Elisabeta Cioloș, Calista Iorga, Ioan Margine, Vladimir Vosneac și mulți alții.

— Anton Helmer vorbește cu mîndrie despre oamenii cu care lucrează. Și chiar dacă vorbește mai puțin despre meritele personale, pentru rezultatele frumoase, pentru munca neobosită pe care o depune este aplecat de întregul colectiv de muncă din cadrul întreprinderii.

IOSIF FILO, maistrul, fabrica „Libertatea” Arad.

(Cont. în pag. a III-a)

(Cont. în pag. a III-a)

Președinte de onoare al cooperativei agricole...

Într-o zi din luna decembrie a anului 1952, cel care au înfrupt în Varșovia Mare tinăreț mîndriță a agriculturii socialiste — cooperativa agricolă de producție — l-au ales ca președinte pe comunistul Ștefan Toth. Alegerea făcuse nu la întâmplare. Ștefan Toth era cunoscut de consătenii săi ca un bun gospodar un om care lubea pămîntul și s-a numărat printre aceia care au luptat neobosit pentru înflăcărea cooperativei. Și de atunci a stat mereu în fruntea obștei. Timp de 22 de ani a luptat împreună cu ceilalți cooperatori să dezvolte această unitate, să smulgă pămîntului roade cît mai bogate. Dar timpul a trecut și Ștefan Toth a ajuns la vremea pensionării. Acest eveniment important din viața lui nu l-a îndepărtat însă de cooperativă, de oamenii în mijloc cărora a muncit și alături de care a stat alături vreme pentru că în ultima adunare generală, ca o încununare a activității sale neobosite, cooperatorii l-au ales președinte de onoare al unității. Este greu de descris emoția cu care Ștefan Toth a primit această dovadă de înaltă prețuire pe care cooperatorii l-au acordat-o. Cu aceeași emoție ne-a vorbit, de altfel, și înainte de adunarea generală, cînd știa doar că țese la pensie, fără să bănuiește onoarea pe care l-au rezervat-o cooperativii.

LIVIA POPA

(Cont. în pag. a III-a)

(Cont. în pag. a III-a)

ORIZONUL LITERAR ARTISTIC

Gînduri la expoziția de sculptură ION TOLAN

După un răgaz de mai bine de doi ani, sculptorul Ion Tolan se întoarce publicului ardean cu o nouă expoziție personală, de această dată în sala Alfa.

După cum se poate observa, de la o prămadă privite, Ion Tolan nu este un spectacol. El își urmează călea lui, o cale pe care o strălăbe de la începuturile sale creatoare pînă în acest prag al maturității artistice și poate că acesta este meritul său fundamental: consecvența cu care se manifestă în timpul artei.

El și-a însușit canoanele clasice ale statuării eline și romane, a păstrat fiziognomia portretizării renescentiste și a tradus totuși această experiență clasică într-o formulă modernă, bazată pe o epurare a formei, pe o reducere la esență, claritatea și elaborarea stilului. Înclinațiunea și intenția să vibreze deopotrivă.

Fie că este vorba despre un chip de femeie care se înalță ca din ape, fie că este vorba despre chipul crinchen și în același timp emblematic și maiestuos al lui Decobal, Ion Tolan explorează posibilitățile plastice lemnelor și convertește virtuțile materiei în sensuri estetice și ideale majore.

În bronz și în alumină, sculptorul realizează portrele electuante în modul clasic, concepând pe o dominantă psihologică și arhitecturală, liber din punct de vedere plastic, pe volume și suprafețe integrate unei estetici realiste, dar încărcate de înălțare, care nu se oleră, simplu și direct.

Nu știu dacă arta aceasta se va metamorfoza, nu știu cum va evolua. Ceea ce știu eu este că Ion Tolan se manifestă cu un artist serios, pentru căreia efortul este răsunarea de a fi și

justificarea însăși a demersului plastic.

Toate străduințele sînt subordonate conceptual de trumos, înțeles ca o rezultantă a raportului dintre formă și mesaj. Este un sentiment tonic care se degăla din creația lui, un sentiment ce se naște dintr-o concentrată expresie plastică.

Indiferent ce subiect abordează, fie istoric, fie general uman, Ion Tolan își roteste, lădă echivoc, un crez artistic cu implicații în această timp estece și etice. Prin aceasta se împingea ca artist al cetății, ancorat în problematica unui ev pe care-l trăim cu toții. Este semanticaltiv că una din lucrările cele mai îndrăznețe ca factură este intitulată „Zbor”. Ca o desprindere de la sol, forma acesteia se ordonează în planuri care traduc elanul interior al unui artist al epocii noastre. Este un mod plastic personal de a răspunde înaltelor comandanțe care ne arădă.

Artă își are legile ei și modalitățile proprii de traducere în formele sentimentului și a gândirii. Ion Tolan a sesizat acest element esențial de estetic, cu valabilitate permanentă. El respiciară orice gratuitate, orice joc fără înălțare ideală și realizare a formă robustă în care gândul se împingea, își găsește călele direcției și sinceră către ochiul și inima spectatorului.

Publicul care trece și meditează în fața lucrărilor își formulează propriile judecăți de valoare, dar dincolo de aceasta un fapt rămîne sigur — creația și bucuria creației, oferită cu căldură tuturor celor care vor să se îmbogătească sufletește — căci acesta este rostul artistului. El ne îmbogătește cu o gînd, cu un sentiment, cu o înălțare de vis, încorporat în forme.

Să ne apropiem de tot ceea ce a realizat și ne-a prezentat aici Ion Tolan, cu sinceritate și largă receptivitate, așa cum de fapt sculptorul însuși ni se dorice.

Încă o dată, nu trebuie abordată această sculptură dintr-un unghi tehnicist, ci este bine să ne apropiem de ea cu bucuria cu care artistul însuși a lăurit-o, dîrul artistic să devină fapt de trăire sentimentă pentru noi, pentru fiecare în parte.

IOVIDIU SOMEȘAN

T A R A

Esti tot ce am mai scump, mai drept, mai slăbit
Esti început de viață pentru mine
Mereu alături ești la greu și bine
Esti plată, gră și apă pe pămînt.

Esti toată încreșea mea de azi
Esti zbor de pășii albe peste zore
Esti leagăn pentru razele de soare —
Cătagelor de sonde și de brazi.

Esti voitonul cerului deschis
Mitrasmă de lilac și lasomie

Esti steaua ce pulsează veșnic vie
Esti realitatea — ce-a fost ieri un vis.

Esti tot ce am mai scump, mai drept, mai slăbit
Esti începutul vjeșii pentru mine
Esti dîmneață și țelor senine
Esti fericirea pe acest pămînt.

MIIHAIL GĂNESCU
Cenaclul Literar „Liviu Rebreanu” Iași

LUNA CĂRTII LA SAȚE

Acțiuni la Sebiș

Ne aflăm în cadrul „Lunii cărții la sațe”. Activitățile bibliotecilor, săliilor de lectură, cluburilor, librăriilor și cele editoriale sârbătorești, în cadrul instruirii cu ajutorul cuvintului scris, acest eveniment, îmbinând lectură cu comentariul și discuția.

Acest februarie al cărții cuprinde un calendar al acțiunilor diverse (înclind de la cele mai simple, pînă la întâlniri cu redactorii și autorii) pentru un public pe cât de diferit, pe atât de interesat și atent. Ce vom citi în anul 1974, cine a cîștigat debutul în proză la Editura Eminescu, cine a scris cartea „Saltul în gol” apărută în Editura „Facla”, ce trebuie să știm despre unele colecții de cărți ori ce este nou în activitatea cenaclurilor literare din județ — sînt doar câteva dintre zecile de întrebări la care ceartă răspunsuri. Bibliotecarii, librării, editorii, directorii de cîmble culturale, inginerii, profesorii și învățătorii, marea masă a cititorilor, sînt cuprinși într-un dialog viu despre cărți și ideile pe care le vîd.

dar din de miez: „Cunoașteți-le-ți!” Alături se află un alt cart care cuprinde o seamă de cărți pe marea inițiativă a Consiliului județean al P.U.S. „Fiecare cetățean al județului Arad, un bun proprietar, gospodar și producător socialist”. De asemenea, nu ne despart multe zile pînă cînd cititorii tineri vor avea la dispoziție o cuprinzătoare antologie de cărți pe tema „Tineri, cunoașteți țara!”

Nu au fost scîpate din vedere nici prezentarea citorva cărți editate pe plan local, „Loralițiile județului Arad” și „Județul Arad pe coordonatele țării”, culmeare de comic și satiră, precum și o serie de lucrări care sînt incluse în bibliografia premiului de popularitate — „Laurii Aradului!”.

Luna februarie este într-adevăr un timp al cărții, care ne angajează, ne solicită permanent.

VITALIE MUNTEANU
directorul bibliotecii orășenești-Sebiș

Evocări despre Sadoveanu

Evocări literare, în parte inedite, privind viața și personalitatea lui Mihail Sadoveanu sînt reunite într-un volum, de o factură cu totul nouă, redactat de Constantin Mitră, prieten și secretar al marelui nostru scriitor. Cei 64 de semnatari al amplitudii volum — „El l-au cunoscut pe Sadoveanu” — sînt personalități ale vieții literare românești, printre care Tudor Arghezi, Lucian Blaga, Ion Agârbiceanu, George Topliceanu, Ionel Teodorescu, Victor Eftimiu, Mihail Sorbul, Geo Bogza, Eugen Jbebeleanu, Camil Baltazar, Otilia Cazimir, Iorgu Iordan ș.a. Fiecare evocă, rînd pe rînd, urmînd cronologia biografică sadoveneană, imaginea scriitorului în cele mai diverse ipostaze, ilustrată în dese rînduri, prin fotografii, și accente inedite.

Animatorul numărul unu al vieții spirituale

În viața spirituală a satului contemporan, directorul căminului cultural trebuie să fie primul animator, activist cultural care folosește toate forțele umane locale capabile să dinamizeze instrucția și educația marșelor. În diable sa calitate de locitlor al secretarului de partid și de conducător al așezămîntului de cultură, el răspunde de o eventuală largă problemă, de la popularizarea largă a politicii partidului și statului nostru, a principalelor documente și legi adoptate, pînă la răspîndirea cunoștințelor științifice sau mișcarea artistică de amatori. E lona de fetele că pentru a duce la bun sfârșit asemenea răspunderi, directorul trebuie să fie „coordonatortul întregii acțiuni”, trebuit să aiba inițiativa, îel, iar acesta nu se pot naște dect din contact viu, direct, stimulol cu oamenii satului, cu problemele social-economice ale comunei. În caz contrar, pericolul birocrațizării muncii sale este iminent, cu toate aspectele negative care decurg: rutina, formalism, lipsă de receptivitate la nou și frumos.

Portretul de mai sus l-am găsit, în mai multe ipostaze, la Birsa, Macea Sîcila, Săvăștin, Zimandul Nou, Șirile și Perica. În aceste localități se poze vorbi despre o anumită experiență a directorilor de cămine culturale. Dar eu am întâlnit în comuna Tirnova un caz oarecum neașteptat. Un tânăr, de foarte puțin timp director al așezămîntului de cultură din localitate, plin de inițiativă, dornic de a coresponde misiunii cu care a fost investit. Se numeste Octavian Fedoreciuc. În scurta răgaz de la instalare a reușit să se integreze în viața comunei, să participe cu toată înțelegerea la frămîntările cotidiene ale oamenilor, să abordeze problematica complexă a spiritulizării satelor aparținătoare Tirnovi. Se pot enumera o seamă de calități la adresa lui, dar am în

vedere în primul rînd cuvintele pline de miez spuse de eliva dintre cei cu care am discutat. Astfel, tovarășul Marcel Pîrscu, secretarul comitetului comunal de partid, îmi vorbește despre hotărîrea și elanul cu care a pornit în noua muncă. Din mers a preluat tot ce a crezut că este util pentru viața culturală a localităților de răză comunei.

— În mod special apreciez puterea de convingere a noului nostru director, adugă profesorul Mircea Pîrscu, directorul școlii generale din Tirnova.

— Nici puterea de pătrundere în esența faptelor nu este la el mai prețios — completează tovarășul inginer Ilie Jerdea, directorul SMA Tirnova. Desi recent sosit în comună, Octavian Fedoreciuc și a înghetab o brigadă artistică de agitate, a repustăful de muzică populară pe baze noi. Textul brigăzii, intitulat „Dirigii la întîm”, oglîndește pe îngă succesele SMA, ale cooperativei agricole de producție, ale Olcolului silvic și minisursile cooperale de consum, starea deplorabilă a drumurilor comunale, comportările necorespunzătoare ale unor localnici, aspecte neglijente în gospodăria comunei. Din rîndurile interperțiilor se evidențiază în mod deosebit Gheorghe Ratiu și Dolna Meches, iar pentru instruirea lor mult sîră a depus Ana Grăda, bibliotecar. Formația permanentă din Tirnova, cea a călășarilor, este bine cunoscută în localitățile din jur. Am vîrstnicul vît al ei, Traian Ursu, dorește să predea stăfeta lui Traian Ursu, fiul său, pentru a duce mai departe tradiția ul de arteciată în rîndurile localnicilor.

La satele Chier, Agrașul Mare, Chier, adugă profesorul Mircea Pîrscu, directorul școlii generale din Tirnova.

— Nici puterea de pătrundere în esența faptelor nu este la el mai prețios — completează tovarășul inginer Ilie Jerdea, directorul SMA Tirnova.

Desi recent sosit în comună, Octavian Fedoreciuc și a înghetab o brigadă artistică de agitate, a repustăful de muzică populară pe baze noi. Textul brigăzii, intitulat „Dirigii la întîm”, oglîndește pe îngă succesele SMA, ale cooperativei agricole de producție, ale Olcolului silvic și minisursile cooperale de consum, starea deplorabilă a drumurilor comunale, comportările necorespunzătoare ale unor localnici, aspecte neglijente în gospodăria comunei. Din rîndurile interperțiilor se evidențiază în mod deosebit Gheorghe Ratiu și Dolna Meches, iar pentru instruirea lor mult sîră a depus Ana Grăda, bibliotecar. Formația permanentă din Tirnova, cea a călășarilor, este bine cunoscută în localitățile din jur. Am vîrstnicul vît al ei, Traian Ursu, dorește să predea stăfeta lui Traian Ursu, fiul său, pentru a duce mai departe tradiția ul de arteciată în rîndurile localnicilor.

La satele Chier, Agrașul Mare, Chier, adugă profesorul Mircea Pîrscu, directorul școlii generale din Tirnova.

— Nici puterea de pătrundere în esența faptelor nu este la el mai prețios — completează tovarășul inginer Ilie Jerdea, directorul SMA Tirnova.

Drăul, în aceeași perioadă s-au realizat acțiuni și manifestări de răsunet în viața sătenilor. Astfel, la Agrașul Mare, sub conducerea lui Mircea Kûrislăndeni, activează un grup vocal și formația de dansuri, o echipă de țetăru și o brigadă artistică de agitate. Titlul textului de brigadă „Ce e nou în sat la noi?” ne delineste și conținutul pe care îl au la îndemîni interpretii Ioan Filipas, Gh. Maci, Elena Bulz, Vlortca Duna, Elena Mica.

La Chier punctul de atracție la constituie, de asemenea, brigada artistică de agitate, sub îndrumarea învățatoarei Eugenia Seran și profesoarei Livia Moldovan. Evoluția interpretelor din Chier a fost urmărită cu viu interes și la Tirnova.

Desigur, nu toate sînt all de rose în activitatea cultural-educativă din Tirnova, fapt evident din răspunsurile de conducătorii comunei. În satele Dud și Arăneș mai sînt multe de făcut pentru a se ajunge la nivelul celorlalte localități. Dar eforturile conjugate ale tuturor intelectualiilor, cu dorința de înflorit spirituală a comunei, în special a tinerilor, vor duce spre rezultate tot mai bune.

Idei și planuri frumoșe mai există. Depozitarul lor, Octavian Fedoreciuc, se străduiește să înălture orice urmă de formalism din munca activităților culturale. Mai ales acum, iarna, cînd la sațe există posibilități noi pentru organizarea unei activități vîst spirituale, este necesar ca toate inițiativile să fie canalizate în direcția realizării unei vieți spirituale dinamice, pline de conținut. Și credem că activistul cultural din Tirnova, înzestrat cu acea trăsătură complexă pe care o numim pasiune, va ști să se facă și mai mult cunoscut, tot mai apreciat pentru suflul tineresc pe care îl aduce în muncă.

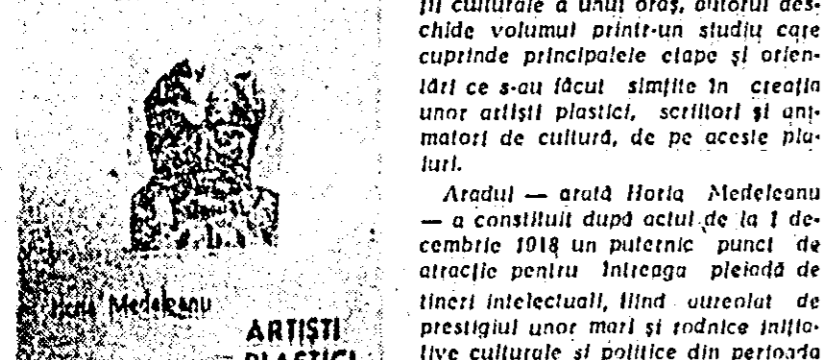
GEORGE MANEA

LA TÎRNOVA

DOUA VOLUME ÎNCHINATE ISTORIEI CULTURALE A ARADULUI

HORIA MEDELEANU:

„Artiști plastici arădeni”

plastic se dezvoltă în contextul vieții culturale a unui oraș, autorul deschide volumul printr-un studiu care cuprinde principalele etape și orientări ce s-au făcut simțite în creația unor artiști plastici, scriitorii și animatorii de cultură, de pe aceste plaiuri.

Aradul — arată Horia Medeleanu — a constituit după actul de la 1 decembrie 1918 un puternic punct de atracție pentru întreaga pleiadă de tineri intelectuali, fiind sursă de prestigiu unor mari și originale influențe culturale și politice din perioada anterioară, cînd „a înscris un adevărat veac de aur în istoria Transilvaniei”. Noua generație de creații pulsînd de energie, purtînd în sine un fond sufletesc necesitar, dar fiind în același timp receptivă la elevescența artistică ce caracteriza Europa începutului de veac XX, dorea să-și dăruieze în continuare acest oraș studîndu-se de centrul cultural.

Este pomenit în această ordine de idei un timp moment legat de apariția revistei „Sîmoni literar” a lui Al. Stanculescu, în paginile căreia și-au dat înălțare, alături de condeiele locale, Eugen Lovinescu, Tudor Vianu

și Perpessicius. Apoi cenaclul „Saloniul literar artistic”, „Ateneul popular”, revista „Hotarul”, gruparea „Pro arte” și, tot în rîndul publicațiilor literare care au avut un rol binevenit în promovarea gustului pentru artă modernă, e citată revista maghiară de excelență intitulată „Periszkop”. În acest climat stimulativ începe să se afirme sculptorul Romul Ladcu al cărui „eduardi” mistulorice cu izbușnicii vulcanice se încreștau cu strădanja tenace a lui Gheorghe Groza.”

După ce trece în revista și creația altor citorva pictori arădeni contemporani lor, din generaiia mai veche, relevînd aspectele valoroase, acolo unde apar, autorul dedică articole exhaustive pictorilor Iulian Toader, Petru Feier, Nicolae Chirilovici și Emeric Hajos, sculptorului Romul Ladcu — perioada de început a creației — sculptorului Gheorghe Groza și graficianului Marcel Olinescu.

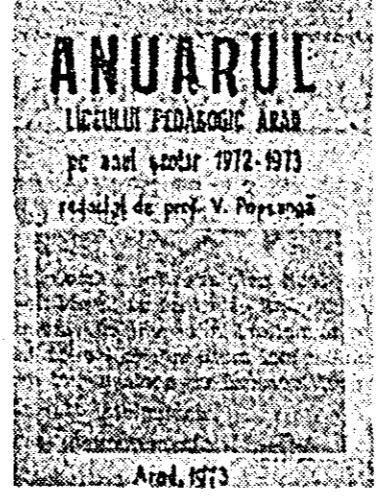
Intocmite cu o severă probitate profesională, sprînjinite pe cercetarea minuțioasă, articolele ne dau datele biografice necesare, greutatea căzînd însă pe analiza operei. Cel mai adesea autorul începe cu o caracterizare sintetică și sugestivă, pentru a-și susține apoi punctul de vedere pe parcursul mai multor pagini în care comentariul nuantat asupra lucrărilor se împletește cu elementul biografic, alie cărui implicății și ecouri în opera lui îl scapă autorului. Întă ce scrie despre graficianul Marcel Olinescu: „Conștient de valoarea rolului său

din părțile Aradului, Marcel Olinescu primește să fie inspector al echipelor sociale ale lui Dimitrie Gusti, între 1934—1936. Cerecărțile întreprinse la Șiria, Simbânten, Cuvșeștia, îl vor da o perspectivă mai adîncă asupra vieții satelor și a poporului. Pasunea pentru tocolor nu-l va mai părăsi toată viața pe Marcel Olinescu... Frecvențarea creației populare a constituit pentru Marcel Olinescu un adevărat contact altele din care arta sa a țesut întotdeauna cu puteri noi”.

Poate că l-s-a putea reproșa criticului Horia Medeleanu un anumit didacticism, o anumită rigiditate în demersul său istoric și critic. Cunoșcînd însă din alte scrieri „elanjul litic sau polemic al trezei sale, capacitatea de a face alături de țina și pătrunzătoare analize la obiect, asociatii și ascențiuni îndrăznețe, sîntem tentați să credem că autorul și-a împus în aceste articole, ce se închează în activitatea sa de cercetător muzicograf, o riguroasă și deliberată autocezură. Din această pricină, referirile conținute la bogala bibliografie și citatele numeroase, învederînd o muncă temeinică făcută, lădă în același timp mai puțin loc decît ne-am fi așteptat contribuții personale pe care, neîndoim, ar fi putut să o dea.

Oricum, volumul are dublul merit de a ne fi dăruit studii ample și documentate asupra artiștilor plastici ai rădăcinii, conținînd totodată rolul și locul Aradului ca centru cultural transilvănean, al epocii dintre cele două războaie mondiale.

Anuarul Liceului pedagogic pe anul școlar 1972-73

A aceea recenzia unui anuar școlar sub un astfel de titlu generic poate părea ciudată și, totuși, oricine își va lua ostensa să parcurgă acest volum, impresionant și sub raportul motiivității, își va da repede seama că nu este o exagerare.

Am semnalat la timpul respectiv apariția din urmății doi sau trei anuaruri ale liceului pedagogic, relevînd tendința acestor lucrări de a depăși cadrul obișnuit al unei asemenea publicații. De fiecare dată, dincolo de conținutul privitor la colecții

școlare și activitatea școlară, anuarul Liceului pedagogic a cuprins cîte un capitol care pune în lumină preocupările de cercetare pedagogică ale cadrelor didactice. Desigur, se înțel-se asemenea preocupări și la profesorii și învățătorii altor școli, dar Liceul pedagogic este, se pare, unica școală unde munca științifică are un caracter constant și interesant întreg colectivul său în orice caz o mare parte a sa. Mai mult decît ulti, ce este coordonată și sincronizată, efectuîndu-se după principii moderne, în echipă, atenția cercetătoților îndreptîndu-se spre aceeași temă, epuzînd cît mai multe aspecte ale ei.

De data aceasta capitolul al III-leu și cel mai întîns este rezervat studiilor de istorie a pedagogiei. „Din trecutul școlii românești din părțile Aradului” — spune în prefața profesorului emerit Vasile Popovici, directorul școlii și coordonatorul anuarului, — am reactualizat ligurile unor discursi generoși, care ne oleră pînă unei activități constructive, desărușate pe așorul școlii, iar din istoria învățămîntului din întreaga Transilvanie ne rîlmînt rolul activității culturale a învățătoților și profesorilor în rîngul școlii statului unitar român”.

Cel dintîi studiu, care se distinge printr-o mare bogăție de informație,

Anuarul Liceului pedagogic pe anul școlar 1972-73

Il aparține chiar profesorului Vasile Popovici și este intitulat „Activitatea culturală a corpului didactic din Transilvania în slujba unității naționale”. Cuprînzînd capitolele „Asociațiile învățătoresci, factor de unitate culturală”, „Asociațiile culturale în slujba unității”, și „Societăți literare ale studenților și elevilor”, lucrarea demonstrează pe baza unui foarte bogat material documentar rolul hotărîtor, se poate spune, pe care l-a jucat corpul didactic în pregătirea Unității. Caracterul de obiectivitate științifică a studiului, care constituie lădă două și poate o contribuție valoroasă la însăși istoria unității Transilvaniei cu țara, nu-l împiedică să fie în același timp un cold elogiu adresat înaintaşilor. Cele 34 de pagini ale sale nu se pot citi fără o undă de emoție, după cum nu se pot citi fără emoție multe din celelalte studii, închinăte unor dascăli. Cităm printre acestea convîngătoare și îndreptățite pledoargie pe care Lucian Emund o face, întocmitul editor de carte românească, profesorului Alexandru Gavva, evocarea de către Maria Tamov a profesorului Teodor Brîuș. Întă director al Preparandiului arăden, o învățătoare din Tuduceșcu de către profesorul Nicolae Roșu și altele.

Alături de ligurile pedagogilor iminții, din lectura studiilor relesc cu pregnanță și plină Preparandiului ca centru de fructiere culturală și de noble sentimente patriotice, din Arad spre diferite puncte ale Transilvaniei

STELA GABOR

DIN ACTIVITATEA CONSILIILOR POPULARE

Comuna — mai bogată, mai bine gospodărită

PETRIȘ

În urmă cu puțin timp s-a desfășurat cea de-a XXVII-a sesiune a consiliului popular comunal Petriș, care a dezbătut planul economic-social în profil teritorial pe anul 1974...

PETRU GHERMAN, învățător, șeful RȘOA Nouă

CERMEI

Sesiunea consiliului popular Cermel, care și-a desfășurat lucrările în urmă cu câteva zile, a analizat într-un spirit de înaltă răspundere rezultatele obținute în dezvoltarea social-economică a comunei în anul care a trecut...

Printre obiectivele propuse s-a realizat în acest an amintim: depășirea cu 270 tone cereale a sarcinilor de plan la cele două C.A.P. de pe raza comunei și la I.A.S. Cermel...

IOAN NICA, secretarul Consiliului popular Cermel

Aspect din secția de covoare a cooperăției din Fintinele.

Foto: M. CANCIU

PREȘEDINTE DE ONOARE AL COOPERATIVEI

(Urmare din pag. 1-a)

cum am spus din bătrâni, că după metode înaintate. Desigur, nu de la început, ci numai după ce ne-am convins că numai așa putem smulge pământului roade cât mai bogate...

Despre sine însuși, Ștefan Toth vorbește cu zgârcenie, cu modestie. Îmi spune că întotdeauna când se ivea vreo neregulă în activitatea cooperativei, se gândea că oare nu el este vinovat în primul rând pentru aceasta...

lor l-a determinat să-l aducă doar elogiul, uitând că în decursul anilor au avut și discuții contradictorii, că poate cu unii, mai deasăori, a fost mai aspru, că și el, ca orice om, a avut și unele minusuri în activitate...

Deși cooperativii de aici n-au o tradiție prea veche în producerea legumelor, acestea ocupă un loc tot mai important în activitatea de producție a unității. Față de anul trecut, bunăoară, în anul acesta se vor cultiva legume pe o suprafață cu șapte hectare mai mare...

Expoziție de carte pentru copii

Sub auspiciile Consiliului Județean al Organizației pionierilor și Centrului de cărți pentru copii, în sala „Forum” a avut loc vernisajul expoziției de carte și ilustrații de carte pentru copii „Adine din cărți să știm”...

Arta ilustrației s-a dezvoltat în ultimii ani într-o manieră dinamică și interesantă. În prezent, artiștii din țară și din străinătate realizează lucrări deosebite de calitate...

Legumicultorii se pregătesc

LA C. A. P. PĂULIȘ

Deși cooperativii de aici n-au o tradiție prea veche în producerea legumelor, acestea ocupă un loc tot mai important în activitatea de producție a unității...

LA C. A. P. SIMBĂTENI

Și cooperativii din Simbăteni au început din timp pregătirea intensă pentru asigurarea producției de legume...

Într-o tură de noapte

(Urmare din pag. 1-a)

descompunea într-un „evental” urias care crea „scheletul” altor trenuri în direcții diferite. Manevrarii Vasile Sirbu, Gheorghe Pleș, Sabotari Vasile Mihai, Gheorghe Popa, Gheorghe Coman, Petru Dudaș, Ioan Vășcan, acari Ioan Iacobescu, Ioan Vidor, Ioan Morar și alți oameni de la „cocoșă”...

Într-o tură de noapte în grupă A I, în grupele B și C sau la magazine, unde era o „avalanșă” de vagoane. Șeful de manevră, comunistul Alexandru Buretea și Viorel Poșoa, acari Petru Șian, Flore Cozma, Pavel Igrat și alții s-au situat printre cei mai desoliciți „Cocoșă”, împreună cu secționarele amintite, aveau să compună, în decurs de 12 ore, 31 de trenuri, cu un total de 1384 vagoane...

TELEZIUNE

DUMINICĂ, 10 februarie

8.30 Gimnastica pentru toți. 8.40 Cravatele roșii: Etapa 6 li-a concursului „7 contra 7”. 9.35 Film serial: „Cocoșă din 13 case” — episodul II. 10.00 Viața satului. 11.15 Documentar...

TV. 11.40 Bucureștii muzicii. 12.30 De strajă patriei. 13.00 Album duminical. 16.00 Magazin sportiv. 17.00 Film serial: „Pistrulatul” — Episodul al VIII-lea. 17.40 Cîntare patriei — concurs coral interjudețean. 19.00 Lumea copiilor: „Păpuși și copii”. 19.30 Teledocumentar. 20.00 Opera nouă revizuită. 22.00 Teledocumentar. 22.10 Duminică sportivă.

Programul Universității populare

Luni, 11 februarie, ora 17 cursul: Mica enciclopedie. Sociologia — disciplina de mare actualitate. Prezentat: Dumitru Dabu, cercetător științific, Centrul de științe sociale Timișoara...

PROGRAMUL II

7 Radiojurnal. 7.30 Dansuri și aril din opere. 9.15 Muzică pentru toale vîrștete. 9.35 Vă place opera? 10.10 A 7-a artă. 10.30 Buletin de știri. 11.00 Invitațiile Europei...

TEATRE

TEATRUL DE STAT STUDENTUL CALĂTOR, Istășă Intr-un act de Hans Sachs și BALADA VRENIH CARE TRECE comedie de A. C. Carpenter. Astăzi, 10 februarie, ora 15.30. Jol, 14 februarie, ora 19.30, abonament literale G și F, Simbădeni, 16 februarie ora 19.30, abonament literale E și D...

CONCERTE

Orchestra simfonică a Filarmoniilor de stat Arad, prezintă astăzi, 10 februarie 1974, ora 11 și 20, în sala Palatului cultural, concertul de muzică populară „Crislele, Muzicarea”, cu soliști vocali: Florica Bradu, Dumitru Sopon, colaboratori ai Radioteleviziunii Române, și Gerolita Șerban, Aurelia Tulucea, Florica Havriucea, soliste ale Filarmoniilor de stat Arad...

ANUNȚURI DE FAMILIE

Mulțumim tuturor celor care au participat la înmormîntarea scumpii noastre mamă, Ilică, bunică. AURELIA COSMA, Familia îndoliată 517. Familia Nicolae Chișcan și Traian Chișcan mulțumesc tuturor celor care au luat parte la durerea sufletească prin pierderea scumpei lor soții, mamă și bunică. CASANDRA CHIȘCAN 523. Mulțumim tuturor celor care, prin prezența lor sau prin coraonă au participat la înmormîntarea scumpei noastre soții, tată, bunică, frate, soră și cumnat NICOLAE RAȚIU, împărțind durerea pricinuită prin pierderea lui. Familia îndoliată 545. Mulțumim tuturor celor care, prin prezența lor sau prin coraonă au participat la înmormîntarea scumpei noastre soții, tată, bunică, frate, soră și cumnat NICOLAE RAȚIU, împărțind durerea pricinuită prin pierderea lui. Familia îndoliată 555.

Crearea fronturilor de lucru pentru montarea utilajelor

(Urmare din pag. 1-a)

frimeștru pe platformă să nu existe nici un pericol. Desigur, realizarea acestor obiective, a arătat în continuare tovarășul Nicolae Marcea, impune o muncă educativă mai atentă, mai strălucitoare, din partea organizației de partid, a sindicatului, a organizației de tineret...

pentru înălțarea disciplinei pe șantier, concretizată în realizarea la termen a fiecărei lucrări, folosirea cu mai multă grijă a materialelor prime, sculelor, combustibilului și energiei. De asemenea, conducerea grupului, a șantierelor trebuie să finalizeze, împreună cu proiectanții și beneficiarii, toate proiectele și soluțiile constructive pentru ca oamenii să nu...

mai fie sprijiniți din lucru pe parcursul execuției. Manifestându-și încrederea în capabilitățile și posibilitățile de a îndeplini în mod exemplar sarcinile de plan și angajamentele asumate în trecut, vorbitorii a recomandat organizării de partid să analizeze întregul proces de lucru și să ia măsuri pentru a evita în viitor...

TOVARĂȘUL EMIL BODNARAȘ A ÎMPLINIT 70 DE ANI

Cuvîntul tovarășului Nicolae Ceaușescu

(Urmare din pag. 1.a)

toare. Cunoaștem cu toată încrederea în organizarea luptelor populare în România — în primul rând a clasei muncitoare, a țărănimii, intelectualității — în anii ilegalității, fiind forța principală în unirea forțelor democratice, progresiste, în lupta împotriva fascismului, pentru eliberarea națională și socială. Merită să fie subliniat în mod deosebit faptul că tovarășul Emil Bodnaraș s-a găsit în rîndul acestor forțe înalțate, în rîndurile Partidului Comunist Român, în anii ilegalității, fiind unul din ofițerii care a înțeles încă de atunci că rolul armatei este de a servi întotdeauna, în orice împrejurări, interesele progresiste ale întregului nostru popor, ale eliberării naționale și sociale.

În România s-au produs în această perioadă profunde transformări. În toți acești 30 de ani, în care, sub conducerea partidului, s-au obținut succese istorice în transformarea revoluționară a României, pe calea socialismului, Emil Bodnaraș, împreună cu alți tovarăși, a colaborat strîns în rîndul conducătorilor de partid, a îndeplinit o serie de misiuni de răspundere în munca de stat și, trebuie spus, s-a așezat în bune condiții de îndeplinire ce l-au revenit în diferite domenii de activitate.

La această sărbătoare a împlinirii a 70 de ani de viață, dar și de activitate îndelungată în slujba cauzei populare, a partidului, a socialismului, putem spune că, în toți anii de muncă în rîndurile Partidului Comunist Român, în funcțiile pe care le-a îndeplinit, Emil Bodnaraș, ca soldat credincios al partidului, a servit cu devotament cauza socialismului, interesele vitale ale întregului nostru popor, alți în domeniul politicii interne și externe, internaționale. Pentru toate acestea, noi toți, care conștințăm cu el în conducerea de partid și de stat, care am lucrat cu el de mulți ani — personal, mi se pare, ne cunoaștem, de 38 de ani, din 1936 — acordăm o înaltă apreciere activității sale, devotamentului cu care a servit și servește interesele partidului, cauza construcției socialismului în România.

În ultimii ani partidul nostru a parcurs un drum important în conducerea întregului popor pe calea împlinirii societății socialiste multilaterale dezvoltate. Am deslășurat și deslășurăm o largă activitate internațională de întărire a colaborării, solidarității și unității țărilor socialiste, a forțelor antimperialiste, a mișcărilor de eliberare, promovăm relații de colaborare cu toate statele, fără deosebire de orientare socială. Și în această activitate, împreună cu întregul colectiv, Emil Bodnaraș și-a adus și își aduce contribuția activă.

Avem multe de făcut. Programul elaborat de Congresul al X-lea, de Conferința Națională, programul pe care îl elaborăm actualmente și care urmează să fie supus în acest an Congresului al XI-lea, vor cere în continuare eforturi mari în toate domeniile de activitate. Dar, așa cum am demonstrat evenimentele, cum a fost și de zi cu zi, numai acționînd cu toată fermitatea pentru împlinirea programului de dezvoltare în rînd înalt a întregii țări putem asigura împlinirea năzuințelor populare noastre de a beneficia din plin de cuceririle socialismului, ale țării și societății socialiste multilaterale dezvoltate spre secolul XXI.

În plus, în cadrul colectivelor noastre de conducere, Emil Bodnaraș și-a îndeplinit, ca și până acum, în cele mai bune condiții, misiunile pe care le are și pe care îl va încredința partidul și guvernul, poporul român — cu energia și priceperea care l-au caracterizat și îl caracterizează, cu spiritul de disciplină și de ordine care îl sînt proprii. Cu această convingere — și cred că sînt în asentimentul vostru, al tuturor și, în același timp, al întregului nostru partid — doresc să-l urez tovarășului Bodnaraș multă sănătate și putere de muncă, să acționeze și în viitor cu succes pentru îndeplinirea sarcinilor mărețe pe care le avem!

mulți sănătate și multă fericire!

(Aplauze).

grele, sînt factorii determinanți. Determinante sînt forțele organizate care stau în fața problemelor spre a le rezolva. România astăzi, ca țară socialistă, membră activă între țările socialiste și între cele cu alte orientări sau forme de organizare social-politice, are sub conducerea încercată a Partidului Comunist Român privilegiul de a dispune de toate forțele necesare îndeplinirii năzuințelor spre progres.

— Națiunea noastră socialistă, această indestructibilă unitate între toți oamenii muncii patriei, muncitorii, țărăni, intelectuali, indigenii de naționalitate;

— Statul nostru socialist, armătură de nădejde a întregii noastre așezări social-politice democratice. Ne putem exprima convingerea fermă că al XI-lea Congres al Partidului Comunist Român din anul acesta, sprîngînd pe aceste forțe, va putea trasa noi și îndrăznețe jalioane de progres alii în construcția socialismului intern și în dezvoltarea relațiilor noastre internaționale. România socialistă va continua să se afirmă în lume ca forță dinamică a progresului umanității și a păcii.

Cu aceste gânduri și sentimente imi las rămas bun de la decenial al saptelea.

Vă mulțumesc dragi tovarăși de toată înima pentru deosebita atenție pe care mi-ați acordat-o. Încredința Comitetului Executiv al Comitetului Central și Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România de întreaga mea recunoștință și devotament față de partid, țară și popor.

Permiteți-mi să ridic un pahar pentru Comitetul nostru Central, pentru toți cei prezenți aici. La mulți ani!

CINEMATOGRAFIE

PROGRESUL: Cînd legendele mor. Orel: 15, 17, 19. La ora 10: Desene animate. SOLIDARITATEA: Atentatul. Orel: 9, 15, 17, 19. GRĂDIȘTE: Ultimul cartuș. Orel: 15, 17, 19. LIPOVA: Bună seara, doamna Campbell. ÎNEU: Vifornita. TINERETULUI: Antoniu și Cleopatra. Serile I—II. Orel: 11, 14, 17, 20.

DACIA: Misiunea secretă a maiorului Cook. Orel: 9,30, 11,45, 14, 16,15, 18,30, 20,30. STUDIO: Morgiana. Orel: 10, 12, 14, 16, 18, 20. TINERETULUI: Antoniu și Cleopatra. Serile I—II. Orel: 11, 14, 17, 20.

perary. NADLAG: Lumea se distrează. CURTICI: Polițistul. PINCOTA: Fițiurii sînt liberi. SEBIS: Infailibilul Raffles. SINTANA: Copiii cîmpianțului. Grant. PECICA: Conspiratoarea. SIRIA: Ciprian Porumbescu. Seria I—II. VINGA: Cowboy.

Întreprinderea agricolă de stat „AVICOLA”

Sectorul de magazine, anunță că a deschis un nou magazin de prezentare a produselor întreprinderii în zona noilor blocuri din Calea Aurel Vlaicu.

Bine aprovizionat, fiind deschis zilnic între orele 6—20 și duminica 7—10, noul magazin aduce o contribuție însemnată la îmbunătățirea condițiilor de servire a populației din această zonă cu produse alimentare.

Biblioteca municipală Arad

Piața Enescu nr. 1, telefon 1-60-42, 1-45-53

organizează un concurs pentru ocuparea unui post de conducător auto, categoria B și D, cu o vechime minimă la volan de trei ani.

Concursul are loc la 25 februarie 1974, la sediul instituției, ora 9 dimineața.

Încadrarea se face conform Legii nr. 12-1971 și H.C.M. 47-1970.

Informații suplimentare la telefon 1-45-53. (112)

Întreprinderea agricolă de stat Ineu, județul Arad

INCADREAZĂ ÎN MUNCA PRIN CONCURS

— un tehnician veterinar sau doctor veterinar pentru funcția de tehnician veterinar la ferma nr. 6 Bocsig,
— un economist pentru ferma nr. 4 (apa-acră), cu studii de specialitate (tehnician agronom sau liceul agricol, specialitatea contabilitate).

Condiții de încadrare conform Legii 12-1971.
Concursul va avea loc pe data de 14 februarie 1974, ora 10, la sediul întreprinderii din orașul Ineu, str. Republicii nr. 14. (109)

Întreprinderea de vagoane Arad

INCADREAZĂ ÎN MUNCA

— sudori electrici,
— strungari în fier,
— lăcătuși,
— manevranți,
— tractoriști-rutierști,
— muncitori necalificați.

Absolvenți ai școlii generale pentru a fi calificați în meseria de sudori electrici, strungari, turnători.
Pentru calificare în meseria de turnători se primesc și cu 4 clase elementare, în vîrstă de 18 ani împliniți.
Cei interesați se vor adresa serviciului personal-învățămînt-salarizare. (110)

Cuvîntul tovarășului Emil Bodnaraș

(Urmare din pag. 1.a)

În închisoare, transformată de comunistii în adevărată forță de cadru, am învățat să dăm viață legii de fier a vechii partidului: unitatea sa; un fost cîmătar hotărîrea de lupu și disciplina necrutătoare a rîndurilor noastre. În acele stări de neuitat ale represaliilor de clasă a burgheziei române, întreaga noastră înaltă și identică cu neștirșitul dor de a fi liberi, liberi prin lupta organizată, la capătul căreia trebuia să se găsească puterea politică a clasei noastre muncitoare și, o dată cu ea, capacitatea de a fi stăpîni în casa noastră.

Lupta unită și fermă, a partidului în fruntea clasei muncitoare și a forțelor sociale înalțate ale țării, l-au realizat rînd pe rînd, pe toate.

Cu anii, țara, Republica Socialistă România, a devenit o puternică realitate economică, politică și socială, o reală forță a socialismului, a progresului uman.

Nimic nu a fost zadarnic. În fața acestei înalțări realizate, vă rog să acceptați expresia sentimentului meu de profundă satisfacție de a fi putut face parte din rîndurile acelei generații de comunisti români, care a avut privilegiul de a organiza și conduce pe pămîntul patriei noastre, marea bălășie de răsturnare a unei orientări sociale și a instaurarea puterii politice a clasei muncitoare, în vederea ridicării treptate a unei noi orientări sociale, cea comunistă.

Port adîncă recunoștință Partidului Comunist Român pentru marea încredere pe care mi-a acordat-o prin sarcini și răspundere, în acest an prin lupta sa.

Sentimentul înălțător că țărtea la, țărtea flecăruia dintre noi, este parte dintr-o atmosferă de înțelegere reciprocă.

Înseparabilă din țărtea partidului, din conștiința profundă legăturii noastre cu el și determină hotărîri răspunderea noastră față de el.

— Cele mai multe le-aș face la fel, decît ceva mai bine;

— Unele le-aș face alfel;

Nu este vorba aici de o confesiune autocritică de circumstanță, ci de expresia convingerii că, pentru a face treburile mai bine, nu e niciodată prea tîrziu.

Dar istoria nu a început cu noi și nu se sfîrșește cu noi. Înaintea noastră au fost alții care au dat, tot ce au avut mai bun, luptei de eliberare a omului de opresiune și exploatare.

De la ei am preluat stăruința pe care, în noile condiții ale dezvoltării luptei revoluționare, o transmitem celor ce urmează după noi.

Generaliza următoarea a intrat în linie. De cîțiva ani, într-un firesc și continuu mers ascendent, în conducerea partidului nostru lanțăm tot mai mulți reprezentanți remarcabili ai acestei generații.

Nol, cel mai vechi din colectivul nostru de conducere, exprimăm față de acești succesori ai noștri întreaga noastră considerație și încredere. Îi salutăm cu toată căldura, și le urăm să ducă stăruința înaltă cu deplin succes, spre noi înalțimi.

Afirmarea puternică a partidului nostru de după Congresul al IX-lea și, îndeosebi, al X-lea, ca forță conducătoare; marile realizări în construcția socialismului din țara noastră; rolul tot mai activ al partidului în promovarea unor principii ferme, pentru dezvoltarea relațiilor de solidaritate și colaborare în mișcarea

comunistă și muncitorească internațională, cît și între popoare și țări; prestigiul mereu crescut al partidului și al țării, se datorează indiscutabil desăvîrșirii operelor constructoare a Partidului Comunist Român, ca forță politică conducătoare, înaltă și hotărîre a lipsurilor și greșelilor, evidențiate curajoș la ambele congrese.

Aceste realizări de seamă aparțin partidului, Comitetului nostru Central. Dar nu putem defini astăzi realizările noastre ca partid, stat, națiune, țară a situa în mijlocul lor prodigioasă și puternică personalitate a secretarului general al partidului, care — se împlinesc acum 9 ani — sînt în fruntea Comitetului nostru Central.

Nicolae Ceaușescu este un om de înalt devotament față de partid și de o severă autodisciplină în activitatea sa — și de 38 de ani de cînd îl cunoșc, a fost întotdeauna așa. Pe lângă experiența de mai bine de 40 de ani în viața de partid și apol de stat, o înaltă pregătire politică și ideologică, Nicolae Ceaușescu intruștie un bogat registru de însușiri personale, care împreună, constituie un factor promotor de seamă în activitatea colectivului nostru de conducere cît și de înalt constant în perfecționarea metodelor și a stilului nostru de muncă, în afirmarea continuă a principiului conducerii colective, principiu suprem al conducerii de partid și de stat.

În fața partidului nostru și a statului, stau multe probleme de rezolvat, îndeosebi în condițiile actuale complexe de dezvoltare a societății umane.

Dar nu multitudinea și complexitatea problemelor, oricît ar fi ele de

grele, sînt factorii determinanți. Determinante sînt forțele organizate care stau în fața problemelor spre a le rezolva.

— Națiunea noastră socialistă, această indestructibilă unitate între toți oamenii muncii patriei, muncitorii, țărăni, intelectuali, indigenii de naționalitate;

— Statul nostru socialist, armătură de nădejde a întregii noastre așezări social-politice democratice. Ne putem exprima convingerea fermă că al XI-lea Congres al Partidului Comunist Român din anul acesta, sprîngînd pe aceste forțe, va putea trasa noi și îndrăznețe jalioane de progres alii în construcția socialismului intern și în dezvoltarea relațiilor noastre internaționale. România socialistă va continua să se afirmă în lume ca forță dinamică a progresului umanității și a păcii.

Cu aceste gânduri și sentimente imi las rămas bun de la decenial al saptelea.

Vă mulțumesc dragi tovarăși de toată înima pentru deosebita atenție pe care mi-ați acordat-o. Încredința Comitetului Executiv al Comitetului Central și Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România de întreaga mea recunoștință și devotament față de partid, țară și popor.

Permiteți-mi să ridic un pahar pentru Comitetul nostru Central, pentru toți cei prezenți aici. La mulți ani!

pe scurt • pe scurt • pe scurt

STEN ANDERSSON, secretar general al partidului Social-Democrat din Suedia, l-a primit pe ambasadorul României la Stockholm, Dumitru Lazăr. Cu acest prilej au fost abordate — într-o atmosferă cordială, prietenească — probleme privind dezvoltarea relațiilor dintre PCR și PSD, dintre România și Suedia.

ÎN SALILE primăriei orașului Offenbach am Main s-a deschis, la 8 februarie, o expoziție românească de grafică și tapiserie, prezentată de Institutul de arte plastice „Ion Andreescu” din Cluj. Expoziția, organizată în cadrul colaborării stabilite între Institutul din Cluj și Institutul pentru crearea formelor din Offenbach am Main, s-a bucurat, încă de la vernisaj, de un deosebit succes. Ziarul local „Offenbach Post” a consacrat expoziției românești o pagină specială.

Expoziția va rămîne deschisă timp de trei săptămîni.

FIDEL CASTRO, prim-ministrul al Guvernului Revoluționar al Republicii Cuba, l-a primit pe Paul Gerin Lajole, președintele Agenției canadene pentru dezvoltarea internațională, care se află într-o vizită oficială în Cuba.

ERIC GAIRY, premierul statului Grenada — insulă din Antile, care și-a proclamat, de curînd, independența față de Marea Britanie — a declarat că poartă a descoperit o tentativă de complot antiguvernamental. El a arătat că forțele de ordine au procedat la arestarea lui Maurice Bishop, lider al opoziției. Împlicat în această acțiune.

PRIMUL MINISTRU AL SUEDEI, Olof Palme, va întreprinde, între 1 și 4 aprilie, o vizită oficială în Polonia, s-a anunțat la Stockholm.

SENATUL ARGENTINIAN a aprobat tratatul încheiat între guvernele Argentinei și Paraguayului privind construirea în comun a unei mari hidrocentrale pe flu. Parana — întreprinde agenția Prensa Latina.

PREȘEDINTELE ALES al Republicii Costa Rica, Daniel Oduber Quirós, a declarat că va întreprinde, în cursul, o vizită la Caracas pentru a avea convorbiri cu vîtorul șef al statului venezulean, Carlos Andres Perez — anunță agenția Prensa Latina. În cadrul acestor convorbiri se va urmări obținerea concursului Venezulei pentru soluționarea problemei energetice a țărilor centramericeane.

CEL PUTIN 100 DE PERSOANE au pierit sau au dispărut în urma inundațiilor, care fac ravagii în provincia Natal, din Republica Sud-Africană. Inundațiile au fost provocate de revărsarea rîului Umvoti și Nonoli.

TELEGRAMME EXTERNE

Încheierea vizitei tovarășului Ștefan Andrei în R. F. Germania

BONN 9 — Corespondentul Agerpres, N. S. Stănescu, transmite: În încheierea vizitei întreprinse în Republica Federală Germania, tovarășul Ștefan Andrei, secretar al CC al PCR, s-a întâlnit, în cursul zilei de sîmbătă, cu Holger Boerner, secretar general al PSD, cu Hans Koschik, membru al Comitetului de conducere al PSD, președintele Senatului orașului-land Bremen, și cu H. E. Dingels, șeful secției relații externe a PSD.

În timpul vizitei în R.F.G. tovarășul Andrei a avut numeroase convorbiri cu reprezentanții a 18 organizații, a anunțat că a primit rapoarte despre reprezentanții, arestările, procesele și alte acte de intimidare săvîrșite împotriva populației din Namibia. Cerind încetarea tuturor acestor acte și eliberarea deținuților, declarația arată că, de cînd forțele sud-africane au ocupat ilegal acest teritoriu, ele și-au încetat acțiunile de terorism și intimidare. Regimul sud-african folosește acum metode de intimidare în masă,

O declarație a Consiliului ONU pentru Namibia

NAȚIUNILE UNITE 9 (Agerpres). — Consiliul ONU pentru Namibia a condamnat arestarea recentă a celor 127 de africani din Africa de sud-vest, învinuți că au purtat documente de identificare și că nu au putut prezenta documentele lor de călătorie, în declarația publicată de acest consiliu se arată că arestările au fost făcute de poliția sud-africană pe o șosea la circa 30 de mile la sud de Windhoek.

Consiliul, constituit în 1967 din reprezentanți a 18 națiuni, a anunțat că a primit rapoarte despre reprezentanții, arestările, procesele și alte acte de intimidare săvîrșite împotriva populației din Namibia. Cerind încetarea tuturor acestor acte și eliberarea deținuților, declarația arată că, de cînd forțele sud-africane au ocupat ilegal acest teritoriu, ele și-au încetat acțiunile de terorism și intimidare. Regimul sud-african folosește acum metode de intimidare în masă,

MUZEUL JUDEȚEAN ARAD
INCADREAZĂ
— un șofer pentru microbus cu carnet de conducere categoria D.
Încadrarea se face conform Legii 12-1971 și H.C.M. 914-1968.
Cererile se depun la secretariatul muzeului pînă la 15 februarie 1974.

Cooperativa orășenească de consum Sebis, județul Arad
Execută lucrări de rebobinare a oricărui tipuri și mărimi de electromotoare.
(113)

Fabrica „Progresul”
Arad, str. 7 Noiembrie nr. 28
Încadreză:
— un merceolog aprovizionare-defacere.
Informații suplimentare la biroul aprovizionare, telefon 1-16-07.
(110)

Comitetul executiv al Consiliului popular al municipiului Arad
INCADREAZĂ PRIN CONCURS SAU EXAMINARE personal pentru ocuparea următoarelor posturi:
— inspector de impozite și taxe la circumscripția financiară,
— inginer sau tehnician constructor la serviciul arhitectură și sistematizare.
Condiții de încadrare și salarizare conform H.C.M. 914-1968 și Legii 12-1971.
Concursul sau examinarea va avea loc la sediul Consiliului popular al municipiului Arad, B-dul Republicii nr. 75, în data de 12 februarie 1974, ora 17.
Candidații vor depune cerere la registratura instituției pînă în prețuia concursului, iar la data ținerii concursului vor prezenta actul de studii și acte doveditoare pentru vechime în muncă (carnet de muncă original sau copie). (106)

Întreprinderea județeană de gospodărie comunală și locativă Arad
ORGANIZEAZĂ
CURS SPECIALIZARE ȘOFERI în vederea obținerii permisului de conducere categoria D, cu durată de 3 luni, cu scoatere din producție. Cursul începe la 1 martie 1974.
CONDIȚII DE ADMITERE:
— un an vechime ca șofer pe autovehicule de categoria C,
— să aibă vîrstă de 22 ani împliniți,
— stagiul militar satisfăcut.
Pe durata cursului se asigură indemnizație de școlarizare, cazare gratuită pentru nefamiliaști și masă contra cost.
După absolvire, salariul minim de încadrare 1510 lei.
Inscrierile și informații suplimentare, zilnic între orele 8—16 la EXPLOATAREA TRANSPORTURI ÎN COMUNA DIN ARAD, Calea Victoriei nr. 35—37, tov. Suciuc.